

Fiind preocupat în mod deosebit de supraviețuirea speciei umane, a pus bazele teoretice ale noii științe, bioeconomia; știință interdisciplinară, prin care a reușit să reintegreze știința economiei, în gândirea științifică contemporană de la revoluția industrială și de la descoperirea evoluției biologice. Acest om a afirmat deschis, cu convingere, că “bucuria de a trăi este adevăratul scop al activității economice”. A fost primul economist care a susținut și demonstrat că “toate resursele minerale ale pământului se vor termina într-un anumit moment”. Nicolae Georgescu, căci acesta este numele său adevărat, s-a născut la 4 februarie 1906, la Constanța.

Pentru a nu fi confundat cu un coleg de-ai săi, cu același nume, în timpul liceului, a adăugat la numele său de familie “Roegen”, printr-o anagramă, (NicolaE GEORgescu). A menținut acest nume până la sfârșitul vieții, dar mai târziu, pe Nicolae l-a transformat într-o formă occidentală (franceză și engleză) – Nicholas. A început școala primară la Constanța, dar el era inițiat cu alfabetul și cifrele matematice, căci tatăl său îi dezvoltase sâmburele curiozității, iar mama era exemplul cel mai convingător: că numai munca perseverentă te poate ajuta în viață. Nu împlinise opt ani și-i moare tatăl. Chiar din școala primară se remarcă în mod strălucit la matematică, astfel că unul din profesorii săi l-au sfătuit să candideze la o bursă pentru a merge la Liceul Mănăstirea Dealu, noua școală de pregătire militară.

Câștigă bursa în 1916, însă din cauza începerii Primului Război Mondial, este nevoit ca împreună cu mama sa, să se refugieze la București, unde va locui până la terminarea războiului la bunica maternă. În acest timp a trăit momente grele, cu lipsuri și pericolele inerente, care l-au marcat, maturizându-l. După încheierea războiului, se întoarce la Constanța pentru a continua liceul pe care-l absolvă cu succes în 1923. În acest timp s-a remarcat ca un elev eminent, mai ales la matematică.

*Independența
prin Cultură*

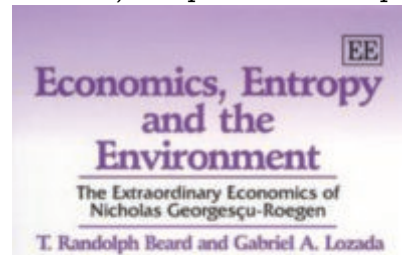
Mai târziu, el lăuda pregătirea deosebită ce a primit-o aici, dovedindu-se utilă în carieră. Beneficiind de o bursă acordată băieților proveniți din familii sărace, este acceptat la Universitatea din București pentru a-și continua studiile de matematică. În acest timp cunoaște steaua sa pereche, Otilia Busuioc, care-i va deveni soție nedespărțită până la sfârșitul vieții. Fiind aproape lipsit de un sprijin financiar, pentru a-și continua studiile a început să dea meditații particulare și să predea la o școală situată la marginea orașului.

Îl cunoaște pe Traian Lalescu, bine-cunoscutul matematician, care era preocupat în mod special de aplicarea metodelor matematice și statistice la analiza statistică a realităților economice. Acesta îl îndeamnă pe N. Georgescu să-și continue studiile în străinătate, la Institutul de Statistică din Sorbona. Îi urmează sfatul și după absolvirea “Cum Laude” în 1926, pleacă în 1927 în Franța. Aici nu numai că a participat la toate prelegerile susținute de cei mai buni profesori de statistică și economie dar a fost atras și de Filozofia Științei, studiind asiduu lucrările lui Blaise Pascal, Ernst Mach și Henri Bergson.

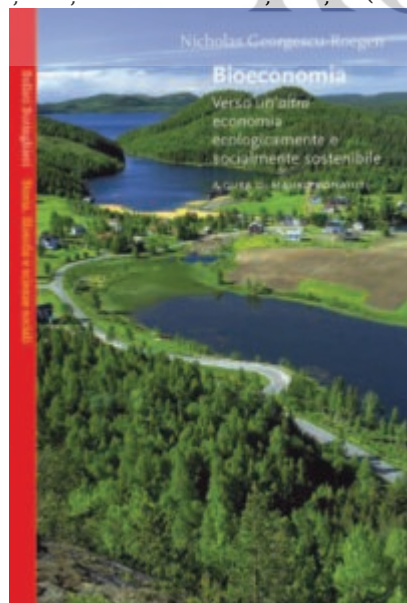
Este necesar să știm că aici, la Paris, supraviețuirea nu era ușoară mai ales pentru un student străin și sărac, care nu se putea bucura de un sprijin material suficient, pe care-l primea din România. În

ciuda acestor lipsuri materiale, greu de imaginat, studiile sale au fost în continuu progres, astfel încât în 1930 și-a susținut teza de doctorat Despre cum să descopere componentele ciclice ale unui fenomen. Cum teza lui s-a impus printr-un succes nemaîntâlnit, unul din profesorii săi, Emile Borel, a fost în mod deosebit impresionat încât a impus spre a fi publicată integral, într-un număr special al unei reviste academice franceze. Parcurgând o mulțime de lucrări de specialitate pe care distinsul nostru compatriot Nicolae Georgescu le-a elaborat, dar și nenumărate cercetări și comunicări ce i-au dedicat foarte mulți cercetători, am ajuns la convingerea că acest om atât de puțin făcut cunoscut în România, s-a impus cel mai mult prin capacitatea sa vizionară, tuturor celor care l-au cunoscut.

În timp ce studia la Paris, a aflat și despre activitatea lui Karl Pearson, profesor și cercetător la Universitatea College London, cunoscut fiind ca unul dintre cei mai de seamă cercetători englezi ai vremii, care avea preocupări similare cu ale lui N. Georgescu-Roegen. Nu a stat mult pe gânduri și în 1931 a plecat în Anglia. Odată ajuns în Anglia și într-un fel împrieteninduse cu Pearson, își desfășoară activitatea de cercetare aici la Londra, studiind în același timp lucrarea despre filozofia

științei Gramatica Științei (Grammar of Science) a acestuia.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Această carte a avut o mare influență asupra formării sale științifice, căci s-a convins de faptul că un om de știință trebuie să răspundă și la cerințele de ordin filozofic, pentru a putea controla în permanență confirmarea propriilor cercetări științifice. Această carte l-a ajutat pe N. Georgescu, pentru a-și modela în continuare metodologia și filosofia științifică, iar Pearson l-a încurajat să-și continue studiile în statistica matematică. Așa au trecut pe nesimțite doi ani, 1931-1932, iar

Georgescu a devenit din ce în ce mai cunoscut în lume, mai ales prin lucrarea sa privind fenomenul ciclurilor.

După acest răstimp de studii la Londra, este contactat de un reprezentant al SUA - Fundația Rockefeller, care mărturisește că Fundația dorește să-i acorde o bursă de cercetare în SUA, pentru a lucra cu economiștii de la Barometrul Economic din Harvard. Cum Georgescu aflase mai înainte despre utilizarea analizelor seriilor temporale, la acest renumit Barometru de la Universitatea Harvard, a acceptat fără rezerve oferta. Din păcate, plecarea a trebuit amânată cu un an de zile, având în țară obligații pe care nu le putea ignora. În primul rând trebuia definitivat primul său proiect editorial național, un manual de 500 de pagini, Metoda statistică, dar și să aibă grijă de mama sa, care era singură, bătrână și într-o proastă stare de sănătate. În toamna anului 1934 se hotărăște și pleacă în SUA.

Când a sosit la Universitatea Harvard află neplăcuta veste, că Barometrul Economic fusese închis. După mai multe încercări nereușite de a-și găsi un sponsor pentru continuarea cercetărilor sale, este nevoit să apeleze la profesorul Joseph Schumpeter de la Departamentul Economic al Universității Harvard, care lucra la cartea sa Business Cycles. Ca urmare a demersului său, este cooptat în echipa de cercetare, alături de personalități prestigioase de economiști: Wassily Leontief, Gerhard Tinter, Edgar Hoover, Frank Taussig, Oskar Lange, Paul Samuelson ș.a. Sub conducerea și coordonarea profesorului Schumpeter (care de altfel, în tinerețe fusese profesor și la Cernăuți), se desfășura o activitate intelectuală de înaltă ținută științifică, unde erau dezbătute științific diferite probleme economice cu aplicații matematice.

Referindu-se la această perioadă atât de benefică și productivă din viața lui, N. Georgescu mărturisește: "Având în vedere pregătirea mea matematică, a trebuit, firește, să mă cufund mai întâi în lucrările Vilfredo Pareto, pe care am ajuns să-l consider drept cel mai mare economist matematician care a existat vreodată... Schumpeter a fost omul care, direct și prin intermediul scrierilor sale, avea să aibă o influență mai mare asupra gândirii mele decât cea a lui Karl Pearson... Schumpeter m-a transformat într-un economist și, cred eu, în unicul economist cu adevărat schumpeterian. Singurul meu titlu universitar în domeniul științelor economice îl am de la Universitas Schumpeteriana". (citat extras din Nicholas Georgescu-Roegen, Opere complete, vol. 1, pg. 77, apărut sub îngrijirea academicianului Aurel Iancu).

În această ambianță științifică deosebită, N. Georgescu s-a convertit la profesia de economist, pe care nu a mai abandonat-o niciodată și a slujit-o cu adevărat devotament creator. Își câștigase admirația, prietenia și interesul profesional, din partea lui Schumpeter, care dorea să lucreze împreună la un tratat de analiză economică, asigurându-i în același timp condiții de lucru minunate la Universitatea Harvard, deși i se creaseră cele mai bune condiții de muncă și o viață lipsită de griji, el a ales să vină în țară, pentru a se achita de cea mai frumoasă obligație morală: slujirea patriei natale, care avea nevoie de înalta sa experiență și prestigiul său internațional.

Ajuns în țară, rămâne împreună cu soția, până în 1948, fiind martorul îngrozit al tragediei celui deal Doilea Război Mondial, ulterior și la ascensiunea puterii comuniste. În timpul războiului își pierde unicul frate, ca urmare a unei reacții morbide la un vaccin împotriva tuberculozei. La revenirea sa în țară, autoritățile îi oferă mai multe posturi de răspundere, pentru că teza sa de doctorat și recunoașterile academice internaționale i-au creat pretutindeni o reputație aproape unică, iar cunoașterea perfectă a limbilor franceză și engleză erau atât de necesare în aparatul de stat al afacerilor externe. Este numit imediat vicedirector la Institutul Central de Statistică; membru al Consiliului Național al Comerțului, însărcinat cu stabilirea acordurilor comerciale cu marile puteri străine; participant la negocierile diplomatice referitoare la realocarea frontierelor naționale ale României cu Ungaria. A acordat o importanță deosebită reformelor funciare, pentru a diminua inegalitățile dintre zonele rurale și cele urbane ale populației, fapt pentru care este ales membru al

Consiliului Național al Partidului Național Țărănesc.

Nemaiputându-se ocupa de munca academică, în afara co-editării "Enciclopediei Române", ulterior când nu mai era în țară, N. Georgescu a calificat această perioadă a vieții sale "exil intelectual". Fiind secretar al Comisiei de Armistițiu, responsabil cu negocierea condițiilor de pace, mai bine de o jumătate de an, deși nu s-a ajuns la niciun rezultat, cât de cât favorabil României, deoarece obiectivul delegației sovietice era doar acela de a obține cele mai mari despăgubiri de război. E bine cunoscută atitudinea sovietică, iar represiunea politică care s-a ridicat la cote alarmante, l-au avertizat, că deja este inclus pe lista neagră și nu mai are scăpare, urmând a fi arestat. Precipitat, împreună cu soția, au pus mâna pe cărți de identitate contrafăcute, putând astfel să părăsească țara și să ajungă în Turcia. De aici i-a informat pe Schumpeter și Leontief de situația lor. Acesta din urmă i-a oferit un post, prin contract temporar la Harvard Economic Research Project. În anul următor, 1949, Universitatea Vanderbilt i-a oferit un post de profesor de economie, pe care l-a acceptat și s-a mutat la Vanderbilt, în Nashville, Tennessee. Aici a lucrat până la pensionare, în 1976, la vârsta de 70 de ani. A continuat să trăiască și să lucreze până la moartea sa în 1994, supraviețuind soției încă patru ani.

În spațiul acordat nu putem să extindem spre descriere și cunoaștere un astfel de om care a adus o imensă contribuție la dezvoltarea viziunii sale asupra omenirii, căci aparent pesimismul său se confirmă, când spune: "(...) toate resursele minerale ale pământului se vor termina într-un anumit moment (...), economia mondială va suferi un colaps în viitor și în cele din urmă va duce la dispariția oamenilor (...)", parcă se confirmă, iar poziția sa teoretică a fost denumită ulterior ca fiind "entropia pesimismului". După Revoluția din 1989, a fost ales post-mortem membru al Academiei Române. În timpul vieții a scris mult, a elaborat lucrări deosebite care au devenit repere de bază în formarea de specialiști în economia mondială, iar la noi în țară s-au editat toate lucrările sale, cuprinse în șapte volume și unsprezece cărți, datorită unui efort susținut timp de 17 ani, de către un colectiv largit, provenit de la Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Informare și Documentare Economică, Banca Națională a României.

Prof. Univ. Dr. Gheorghe Țiclete